

**Республикалық терминология комиссиясының
2025 жылғы 9-10 қазандағы 3-4 отырысында бекітілген терминдер**

Нормативтік құқытық актілерде қолданылатын терминдер		
р/с	орыс тілінде	қазақ тілінде
1.	обжалование решения	шешімге шағымдану
2.	обладатель	иегер; иеленуші
3.	облачный документооборот	бұлттық құжат айналым
4.	обнародование закона	заңды халыққа жария ету
5.	обоснованный риск	негізді тәуекел
6.	обращение	жолданым; жүгіну
7.	обращение взыскания	өндіріп алуға жүгіну
8.	обращения граждан	азаматтардың жолданымы; азаматтардың жүгінуі
9.	обслуживание	қызмет көрсету
10.	обстановка	ахуал
11.	обстоятельства непреодолимой силы	еңсерілмейтін күштің мән-жайы
12.	обстоятельство	мән-жай
13.	обусловленный срок	шартталған мерзім
14.	общие положения	жалпы ережелер
15.	объекты жизнеобеспечения	тіршілікті қамтамасыз ету объектілері
16.	оговорка	ескертім
17.	ограниченная обзорность	шектеулі шолым
18.	однородный товар	біртекті тауар
19.	опасные вещества и предметы	қауіпті заттектер мен заттар
20.	определение	анықтау; ұйғарым
21.	оскорбительное приставание к физическим лицам	жеке тұлғаларға қорлап тиісу
22.	основание юридической ответственности	заңи жауаптылық негізі
23.	особое условие	ерекше жағдай
24.	оспаривание информации	ақпаратқа дау айту
25.	оспоримая сделка	дауланатын мәміле
26.	остаток средств	қаражат қалдығы
27.	остаточная стоимость	қалдық құн
28.	осуществление видеосъемки	видеотүсірілім жасау
29.	осуществление фотосъемки	фототүсірілім жасау
30.	отвод кандидатуры	кандидатураға қарсылық білдіру
31.	отгул	мұрсаткүн

32.	отказ от авторского права	авторлық құқықтан бас тарту
33.	отмывание доходов	кірісті жылыстату
34.	относительное большинство	салыстырмалы көпшілік
35.	отпускная цена	босату бағасы
36.	отработка гранта	грантты жұмыспен өтеу
37.	отставка	қызметтен босау
38.	охранительная функция права	құқықтың қорғау функциясы
39.	охраняемое лицо	қорғалатын адам
40.	паевые взносы, не подлежащие конфискации	тәркіленбейтін пай жарналары
41.	парафирование	парафирлеу
42.	паспортный контроль	паспорттық бақылау
43.	перенос убытков	шығынды көшіру
44.	переписка	жазысым
45.	перепродажа	қайта сату
46.	переход права	құқықтың ауысуы
47.	печатная форма документа	құжаттың баспа нысаны
48.	письменное возражение	жазбаша қарсылық
49.	повторное обращение	қайта жүгіну
50.	погашение затрат	шығынды өтеу
51.	погашение судимости	соттылықты жою
52.	подведомственная организация	ведомысқа қарасты ұйым
53.	подвергаться вымогательству	қорқытып алушылыққа ұшырау
54.	подвид экспертизы	сараптаманың кіші түрі
55.	подкарантинная продукция	карантиндегі өнім
56.	подотчетное лицо	есеп беретін адам
57.	подследственность	тергеуде болу
58.	подстрекатель	айдап салушы
59.	подстрекательство	айдап салу
60.	подтверждение финансовой состоятельности	қаржы ауқаттылығын растау
61.	подчиненность прокурора	прокурор бағыныстылығы
62.	показание	айғақ
63.	покушение	оқталу
64.	половая неприкосновенность	жыныстық тиіспеу
65.	положение	ереже; жағдай
66.	помилование	сауға беру
67.	понесенный расход	шығыстың жұмсалуды
68.	понятой	рәсімкуә
69.	популяризация	танымал ету

70.	попустительство	самарқаулық
71.	последующее взыскание	кейіннен өндіріп алу
72.	посягательство	қол сұғу
73.	пояснение, объяснение	түсіндіру
74.	права на забвение	жеке дерегін өшірту құқығы
75.	правило	ереже, қағида
76.	право владения	иелену құқығы
77.	право депутатской неприкосновенности	депутатқа тиіспеу құқығы
78.	право на наследование	мұраға ие болу құқығы
79.	право на неприкосновенность жилища	тұрғынжайға қол сұқпау құқығы
80.	право на неприкосновенность частной жизни	жеке өмірге тиіспеу құқығы
81.	право на свободу совести	ар-ұждан бостандығы құқығы
82.	право потребителей на обмен	тұтынушылардың айырбастау құқығы
83.	право преждепользования	бұрынғыша пайдалану құқығы
84.	правомерность	құқыққа сыйымдылық
85.	правонарушение	құқық бұзу
86.	правопредшественник	құқықтың алдыңғы иесі
87.	правотворчество	құқықшығарым
88.	превышении пределов необходимой обороны	шамадан тыс қорғану
89.	предельная цена	шекті баға
90.	предмет	пән; зат; мән; нысана
91.	предмет договора	шарттың мәні
92.	предмет залога	кепіл нысанасы
93.	предмет иска	дауталап мәні
94.	предмет исследования	зерттеу пәні
95.	предмет микрокредита	микрокредит мәні
96.	предмет преступления	қылмыс заты
97.	предметная фиксация доказательств	дәлелдемені заттай нықтау
98.	преднамеренное банкротство	әдейі банкроттық
99.	предрасположенность	бейім
100.	представление государственного органа	мемлекеттік органның ұсынымы
101.	представление на международном уровне	халықаралық деңгейде өкілдік ету
102.	предупреждение	алдын ала ескерту

103.	предусмотренная законом мера наказания	заңда көзделген жазалау шарасы
104.	предъявление иска	дауталап беру
105.	предъявление отличительного знака	айырым белгісін көрсету
106.	пресечение правонарушения	құқық бұзудың жолын кесу
107.	пресечение преступления	қылмыстың жолын кесу
108.	престиж	бедел
109.	преступность	қылмыстылық
110.	привилегия; преимущество	артықшылық
111.	привлечение к ответственности	жауапқа тарту
112.	пригодность	жарамдылық
113.	прием обращения	жолданымды қабылдау
114.	признак языковой принадлежности	тілге тиесілік белгі
115.	признание иска	дауталапты мойындау
116.	примечание	ескертпе
117.	примирительная процедура	татуластыру рәсімі
118.	принудительное отчуждение имущества	мүлікті иеліктен мәжбүрлеп шығару
119.	принудительный допрос	мәжбүрлеп жауап алу
120.	принуждение свидетеля к даче ложных показаний	куәні жалған айғақ беруге мәжбүрлеу
121.	принцип платности	ақылы пайдалану қағидаты
122.	приобретательная давность	иелікке өту мерзімі
123.	приобретение	иемдену
124.	приобретение наследства	мұраны иемдену
125.	присвоение	иемденіп алу
126.	присвоение авторства	авторлықты иемденіп алу
127.	присвоение чужого имущества	өзгенің мүлкін иемденіп алу
128.	причинение убытков	шығын келтіру
129.	продажа на торгах	сауда-саттықта сату
130.	продолжение	жалғасым
131.	протокол устного заявления о преступлении	қылмыс туралы ауызша арыздану хаттамасы
132.	прощение долга	борышты кешіру
133.	проявление бюрократизма	төрешілдік көрінісі
134.	проявление волокиты	сөзбұйдаға салу
135.	прояснение	айқындай түсу
136.	прямая адресная продажа	тікелей атаулы сату

137.	публичный договор	жария шарт
138.	пункт наблюдений	байқау пунктi
139.	работники казенного предприятия	қазыналық кәсіпорынның жұмыскерлері
140.	равнозначная должность	теңмәндес лауазым
141.	равнозначная работа	теңмәндес жұмыс
142.	разбирательство	талқылап-таразылау
143.	разменная (обменная) валюта	ұсақ валюта
144.	разменная касса	айырбас кассасы
145.	разметка	белгіленім
146.	разработка	әзірлеме
147.	разумное инвестирование	ақылға қонымды инвестициялау
148.	разъяснение судебного решения	сот шешімін түсіндіру
149.	расторжение брака (договора)	некені (шартты) үзу
150.	расходы на содержание жилища	тұрғынжайды күтіп-ұстау шығысы
151.	реализация товара	тауар өткізу
152.	регрессный иск	кері дауталап
153.	регулятивная функция права	құқықтың реттеу функциясы
154.	репутация	атақ-абырой
155.	решение, не подлежащее обжалованию	шағымдануға болмайтын шешім
156.	решение, подлежащее обжалованию	шағымдануға болатын шешім
157.	руководство	басшылық (жетекшілік); нұсқау
158.	руководство по составлению нормативного документа	нормативтік құжатты әзірлеу нұсқауы
159.	самовольные подключение	өз бетінше қосылу
160.	самоуправство	өзінше билік ету
161.	сбережение денег	ақшаны жинап сақтау
162.	сбор	алым; жиын
163.	сбор за проезд автотранспортных средств	автокөліктен алынатын жол алымы
164.	свидетель	куә (куәгер)
165.	свидетельство на товарный знак	тауар белгісінің куәлігі
166.	свидетельствование	куәландыру
167.	свобода личности	жеке бас еркіндігі
168.	свобода совести	ар-ұждан бостандығы
169.	своевременно; своевременный; своевременность	уақытылы (дер кезінде)
170.	системный риск	жүйелік қатер
171.	ситуация	жағдаят

172.	склонение к лжесвидетельству	жалған куәгерлікке көндіру
173.	служба; деятельность	қызмет
174.	служебное положение	қызмет бабы
175.	случай; положение	жағдай
176.	смешанная форма вины	кінәнің аралас нысаны
177.	сноска	ендірме
178.	соавтор	тең автор
179.	собственник	меншік иесі
180.	собственные средства	өз қаражаты
181.	совершеннолетие	кәмелет
182.	современные и востребованные формы	заманауи және сұраныстағы нысандар
183.	соглашение о конфиденциальности	кұпиялылық туралы келісім
184.	содолжник	борыштас
185.	созаемщик	қарыздас
186.	сокрытие банкротства	банкроттықты жасыру
187.	состояние	жай-күй
188.	сохранение; сохранность	сақталу; сақталуы
189.	социальная профессиональная ориентация	әлеуметтік кәсіби бағдар
190.	социально уязвимые группа	әлеуметтік осал топ
191.	социальный конфликт	әлеуметтік шиеленіс
192.	социальный риск	әлеуметтік қатер
193.	спонсорская помощь	демеу көмек
194.	способ запроса ценовых предложений	баға ұсыныстарының сұраным тәсілі
195.	способ из одного источника	бір көзден сатып алу тәсілі
196.	срок давности	ескіру мерзімі
197.	срок действительности паспорта	паспорттың жарамды мерзімі
198.	срок исковой давности	дауталаптың ескіру мерзімі
199.	сроки наложения взыскания	өндіріп алу мерзімдері
200.	стоимость чистых активов	активтердің таза құны
201.	стрессоустойчивость	стреске төзімділік
202.	существенные условия договора	шарттың елеулі талапшарттары
203.	сырец	шикіөнім
204.	тайна голосования	дауыс беру құпиясы
205.	тайны переписки	жазысым құпиясы
206.	таможенное администрирование	кеден әкімшілігін жүргізу
207.	товароведческая экспертиза	тауартану сараптамасы

208.	товары прикрытия	көлегейлі тауар
209.	точечная проверка	көздемелі тексеріс
210.	трансграничная перевозка и удаление	трансшекаралық тасымал және аулақтату
211.	убыток	шығын
212.	убыточность	шығындылық
213.	уведомления об устранении нарушений	бұзуды жою хабарламасы
214.	уголовно-исполнительное законодательство	қылмыстық жаза атқару заңнамасы
215.	уголовный закон	қылмыс заңы
216.	уголовный проступок	қылмыстық теріс қылық
217.	удостоверение о признании документа об образовании	білім құжатын тану куәлігі
218.	удостоверение сделки	мәмілені куәландыру
219.	улика	ілік
220.	умерщвление	жансыздандыру
221.	умственная деятельность	ақыл-ой еңбегі
222.	умысел	қасақаналық
223.	умышленно	қасақана
224.	умышленное искажение сведений	мәліметтерді қасақана бұрмалап көрсету
225.	умышленное неправомерное поведение персонала	персоналдың қасақана құқыққа сыйымсыз мінез-құлқы
226.	уничтожение	жойып жіберу
227.	управление автомобилем	автомобиль жүргізу (<i>мәнмәтінге қарай</i>)
228.	условие	талапшарт
229.	условие наступления результата	нәтижеге қол жеткізу талапшарты
230.	услугодатель	қызмет ұсынушы
231.	услугополучатель	қызмет алушы
232.	установление убытков	шығынды анықтау
233.	устранение	жою
234.	уточнение	нақтылау
235.	учет	есепке алу
236.	ущерб	залал; зардап; нұксан
237.	фактическая численность	нақты саны
238.	физическая деятельность	дене әрекеті
239.	физический ущерб	дене зардабы
240.	финансовая грамотность	қаржы сауаты
241.	финансовая поддержка	қаржылай қолдау

242.	финансовая подушка безопасности	қаржылық қауіпсіздік қоры
243.	форма	форма; нысан; пішін
244.	форма расчета	есеп айырысу нысаны
245.	форма реализации права	құқықты іске асыру нысаны
246.	форма хозяйствования	шаруашылық жүргізу нысаны
247.	формулировка закона	заң тұжырымы
248.	фотофиксация	фотобекітім
249.	халатное отношение к службе	қызметке селқос қарау
250.	цена запрашиваемая	сұралатын баға
251.	цена перекупки	қайта сатып алу бағасы
252.	чек аннулированный	күші жойылған чек
253.	юридическая квалификация	заңи біліктілік
254.	юридическая ответственность	заңи жауаптылық
255.	юридическая претензия	заңи кінәрат-талап
256.	юридически необоснованный	заңи негізі жоқ
257.	юридические конструкции	құқықтық (заңи) құралымдар
258.	юридический состав правонарушения	құқық бұзудың заңи құрамы